

FI lausuntopyyntö VV

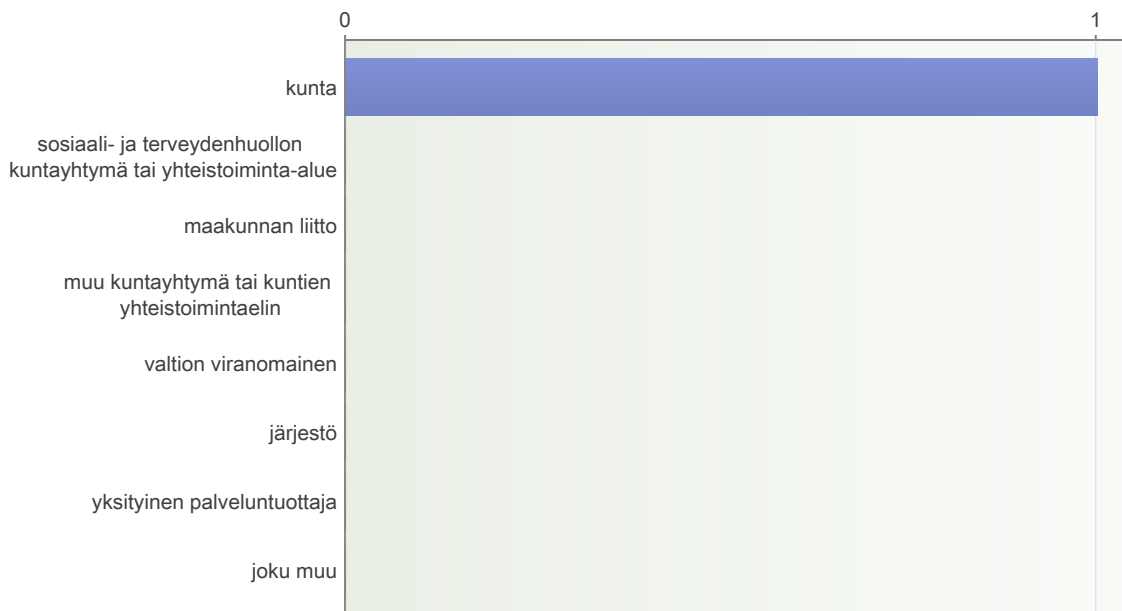
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Pyhännän kunta	Paula Tiikkainen	Jouko Nissinen, Manuntie 2, 92930 Pyhääntä, jouko.nissinen@pyhanta.fi, 0401912201	20.3.2017	Pyhääntän kunnanhallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

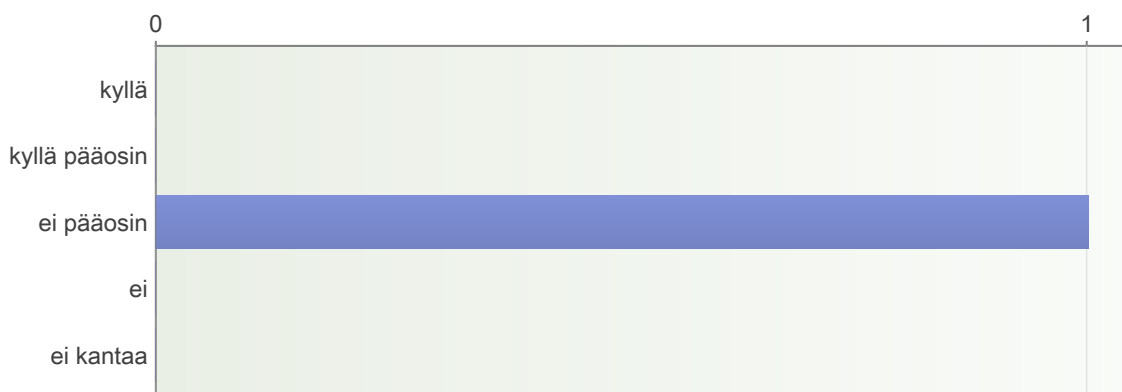
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetty malli ei takaa valinnanvapauden toimivuutta harvaanasutetuilla seuduilla. Uudistus tässä muodossa voi kasvattaa entisestään väestön terveys- ja hyvinvointieroja. Esitetty malli on monimutkainen ja epäselvä.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

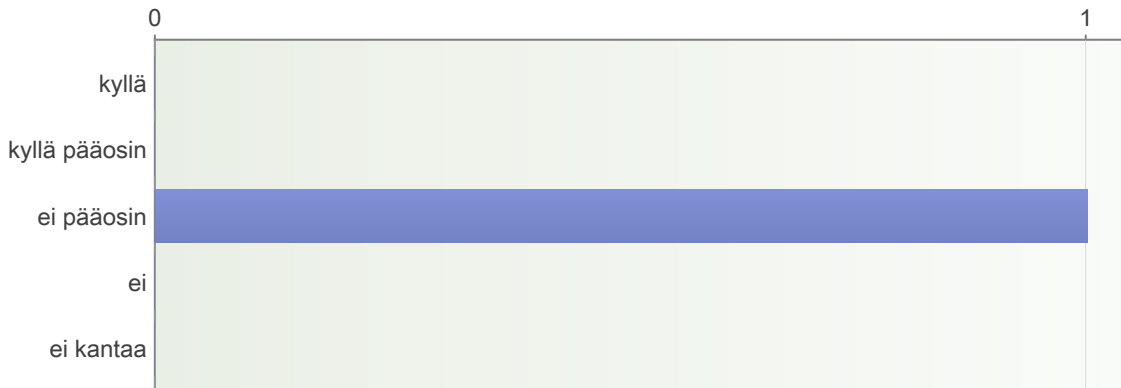
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus tässä muodossa voi lisätä asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia epätarkoituksenmukaisella tavalla. Erityisesti ne ihmiset, jotka käyttävät useita sosiaali- ja terveystalvveluita voivat tahtomattaan tehdä näin. Lisäselvyyttä kaipaa myös se, mitkä palvelut kuuluvat valinnanvapauden piiriin.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

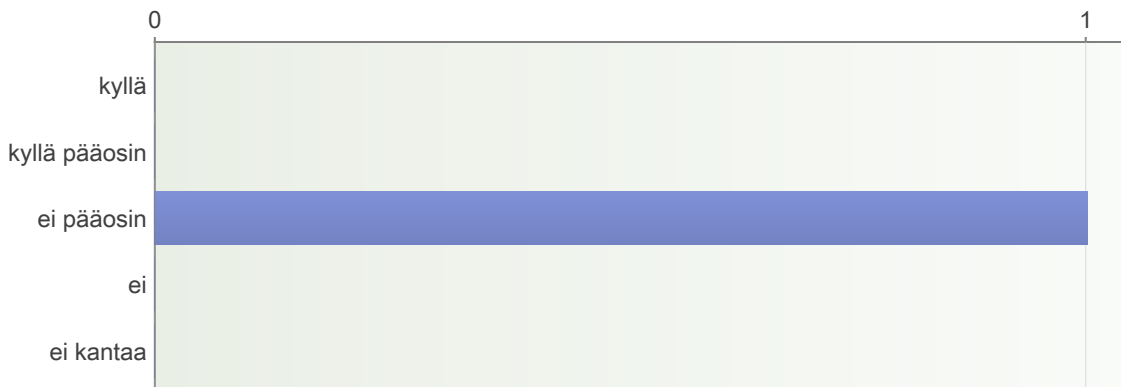
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esityksen mukainen uudistus on niin monimutkainen, etteivät kaikki asiakkaat kykene arvioimaan palveluntarvettaan ja omaan tilanteeseen sopivaa vaihtoehtoa.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

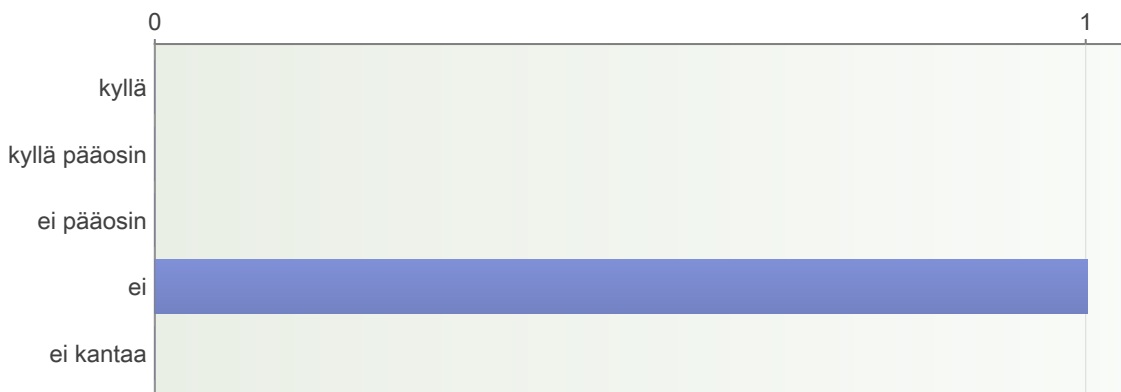
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jos valinnanvapaus toteutetaan esitetystä muodosta, on palvelujen integrointi vaikeaa. Vastuu integroinnista on maakunnalla, jonka mahdollisuudet ohjata palvelun tuottajia ovat rajalliset. Ohjaus vaatii myös resursseja ja silloin varsinainen toiminta voi kärsiä.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

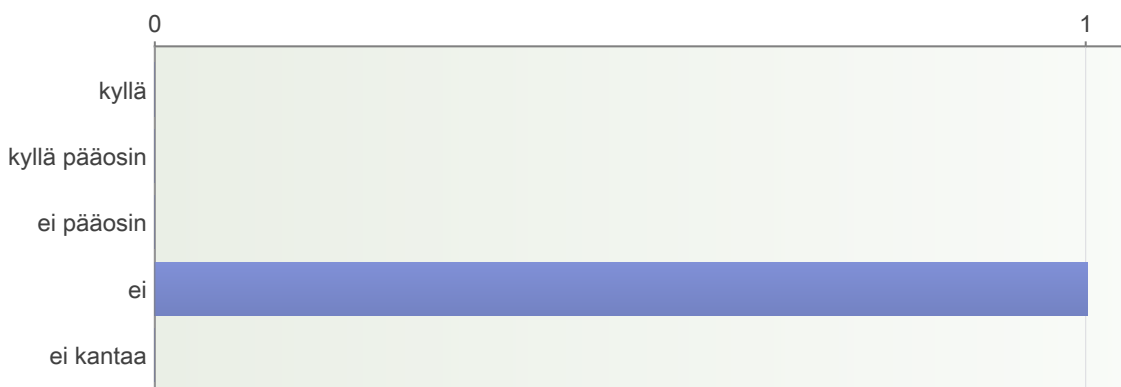
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan päätösvalta palvelujen tuotannossa kaventuu esitetystä mallissa, jolloin voi syntyä tehotonta ja kallista palvelutuotantoa. Lisäksi valinnanvapausmallissa on elementtejä, henkilökohtainen budjetti tai maksuseteli, jotka muualta saatujen kokemusten perusteella lisäävät kustannuksia.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

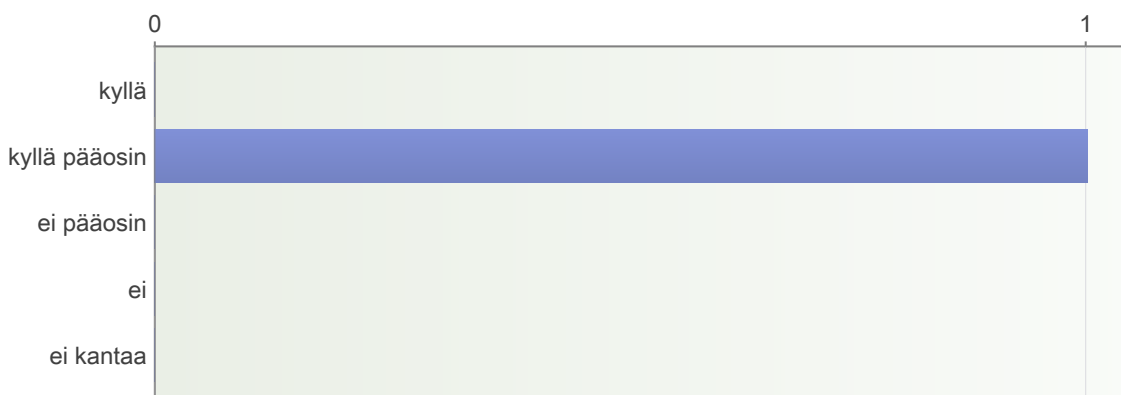
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnille ei jää tosiasiallista päätösvaltaa vaan mallilla ja asetuksenantovaltuuksilla itsehallinto päätösvalta ei toteudu. Vaarana on myös pitkäjänteisen toiminnan vaarantuminen, jos asetuksilla voidaan tilannetta muuttaa.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapaus oikein toteutettuna ja riittävästi kokeiltuna edistää uusia innovaatioita ja toimintatapojen muutosta.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Jako lyhytaikaisiin ja tilapäisiin sekä toisaalta pitkäaikaisiin palveluihin sosiaalipalveluissa ei välttämättä toimi ja seurauksena voi olla päällekkyyttä palvelurakenteissa.

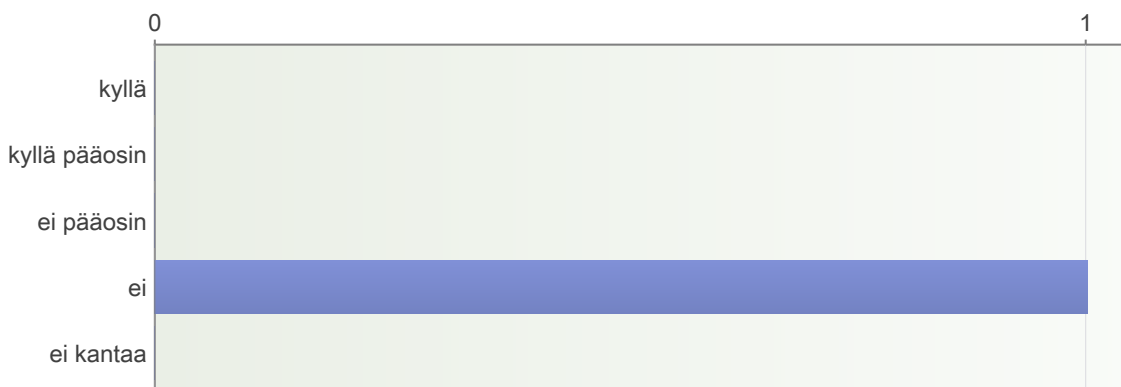
19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jako lyhytaikaisiin ja tilapäisiin sekä pitkäaikaisiin palveluihin sosiaalipalveluissa on epätarkoituksenmukaista ja voi aiheuttaa päällekkäisyyttä palvelurakenteissa ja jopa hidastaa oikeanlaisen avun saamista.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämistä vastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

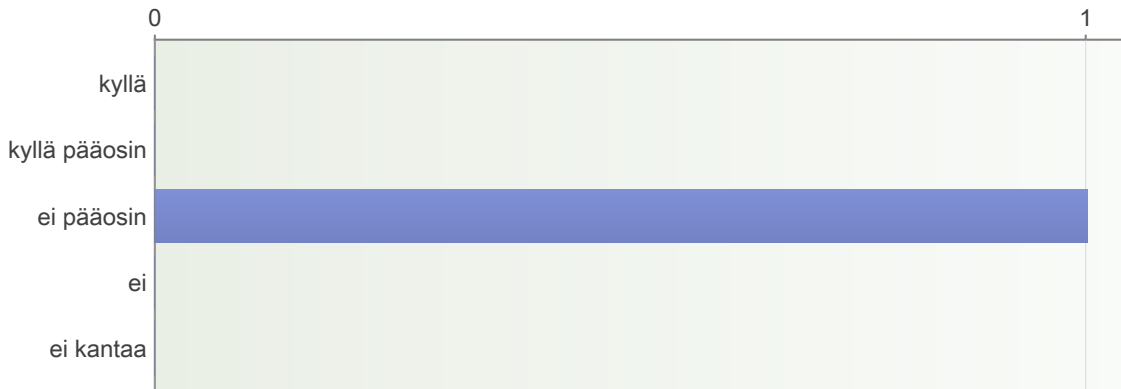
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalla ei ole suoraa ohjaus- eikä vaikutusvaltaa maksusetelipalvelun tuottajaan.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

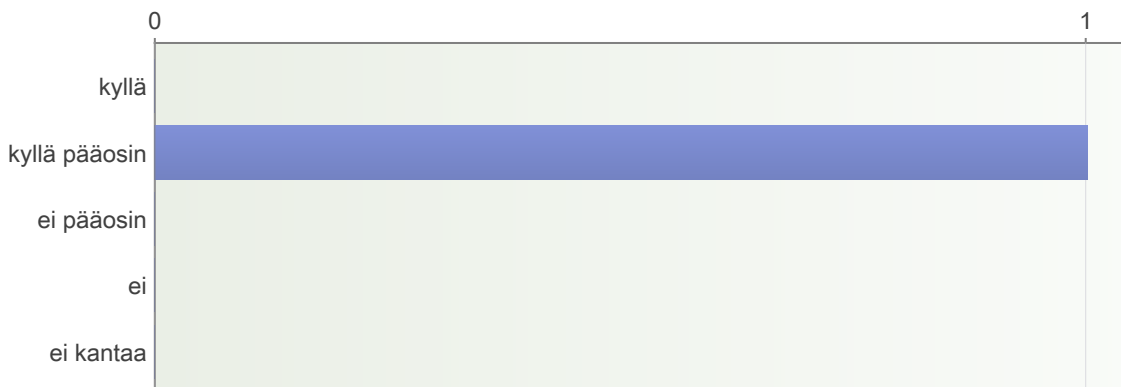
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-keskukselle jää kokonaisvastuu asiakkaan palvelukokonaisuudesta, mutta sote-keskus ei pysty puuttumaan maksusetelipalvelun laatuongelmiin.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

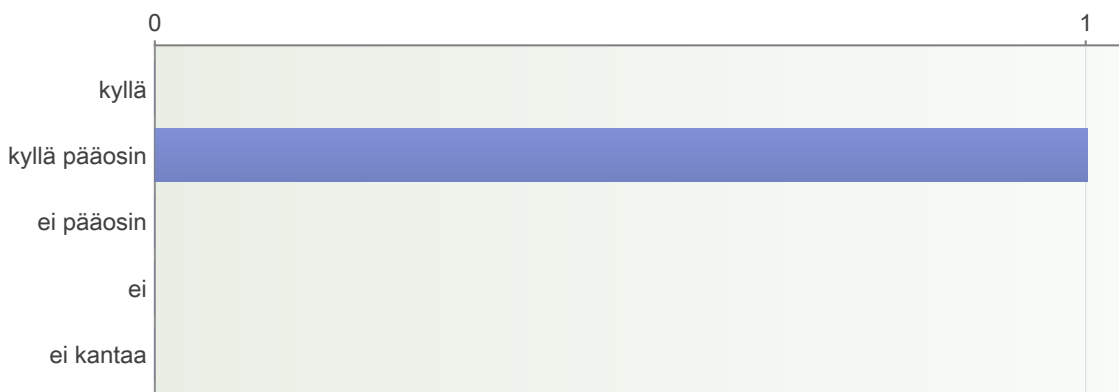
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli asiakas osaa hyödyntää järjestelmää oikein, hänelle jää mahdollisuus vaikuttaa tarvitsimiensa palvelujen toteutukseen.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

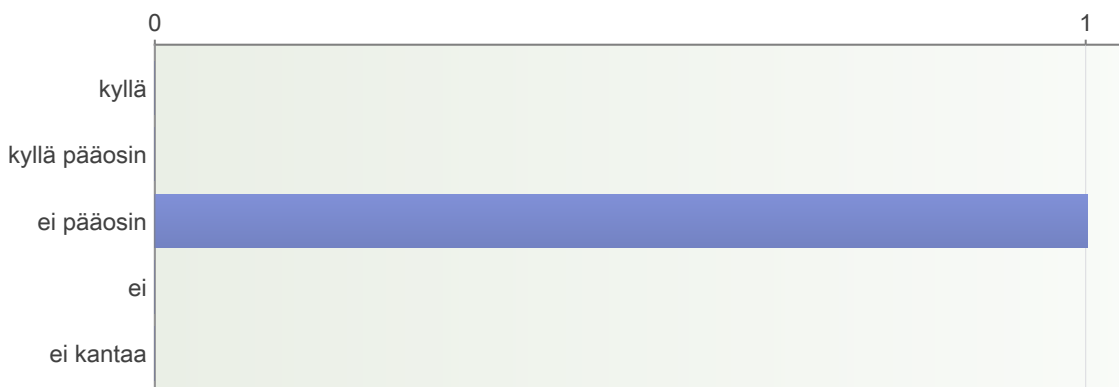
27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Joidenkin asiakkaiden kohdalla valinnanvapauden rajoittaminen voi olla tarpeen.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

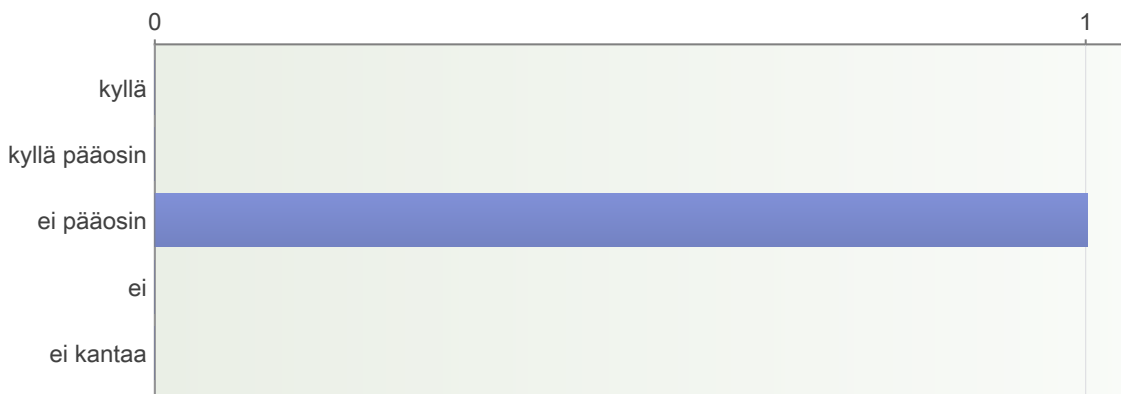
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalle tulee jättää päätösvalta asiakassetelipalvelujen tuottajista.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämismv vastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

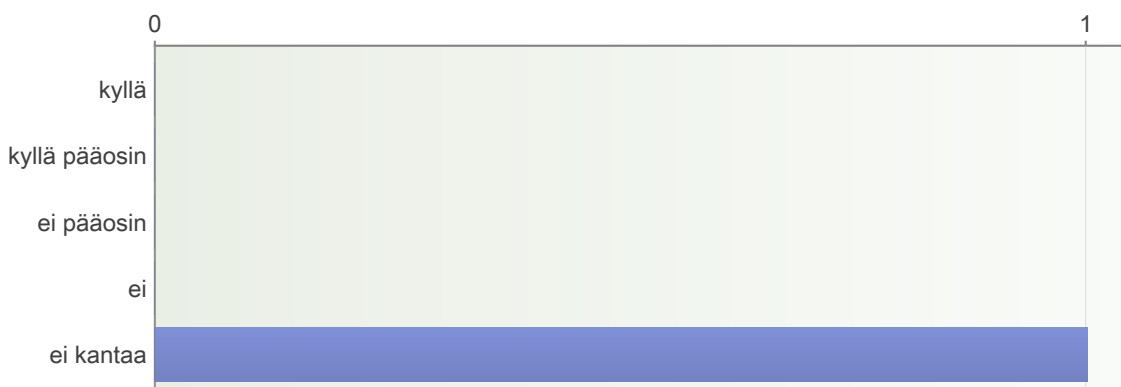
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet jäävät epäselväksi esitettyssä mallissa. Yhtiöittämissen seurauksena hankintalain säädökset heikentävät myös maakunnan ohjaus- ja vaikutusmahdollisuuksia.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

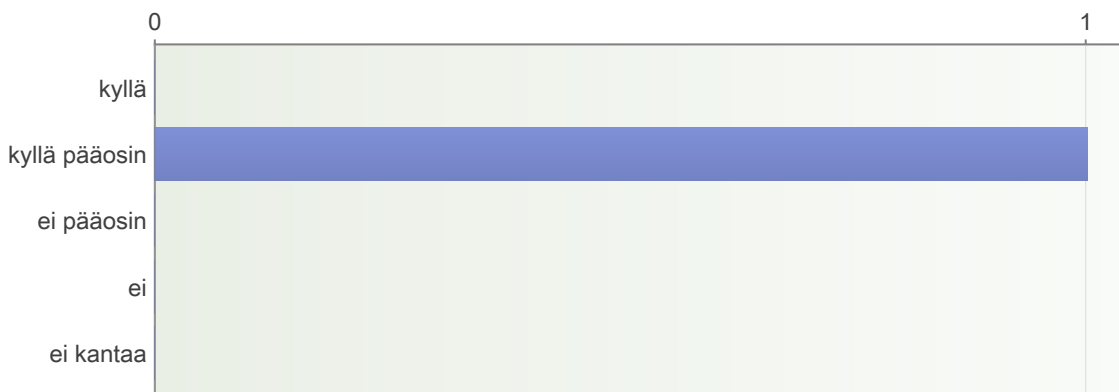
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Rajaukset ovat riittäviä, mutta samalla asetetaan vähimmäistaso kokonaiskuluille, jotka pitäisi tuottaa asiakassetelillä. Maakuntien erilaisuus ei puolla tällaista rajausta. Seurauksena on myös erikoissairaanhoidon voimakas yhtiöittäminen.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitys antaa asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen, mutta vaarana on kustannusten nousu. Esitetyllä aikataululla tätä uudistuksen kohtaa ei tule toteuttaa.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

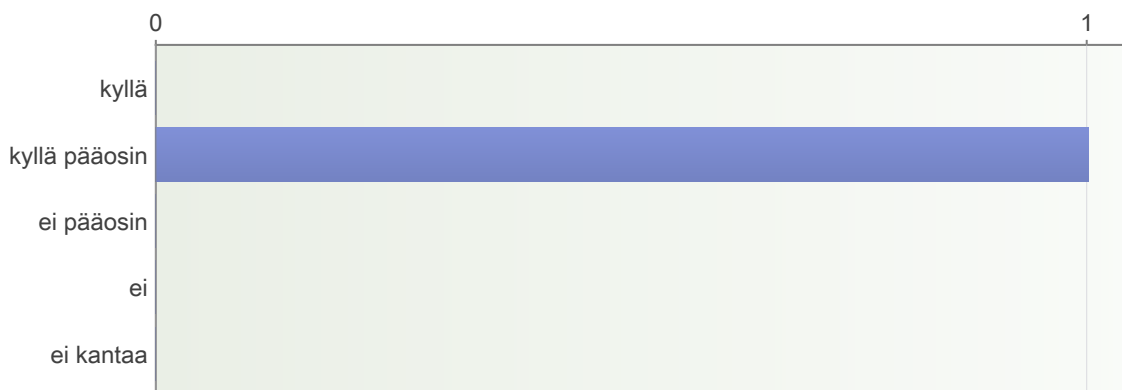
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetty malli, jossa tukihenkilön tulisi olla riippumaton sekä palvelujen järjestäjästä että palvelun tuottajasta, on käytännössä hankala toteuttaa. Mikäli toteutetaan, tulee siitä aiheutumaan kustannuksia melkoisesti.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

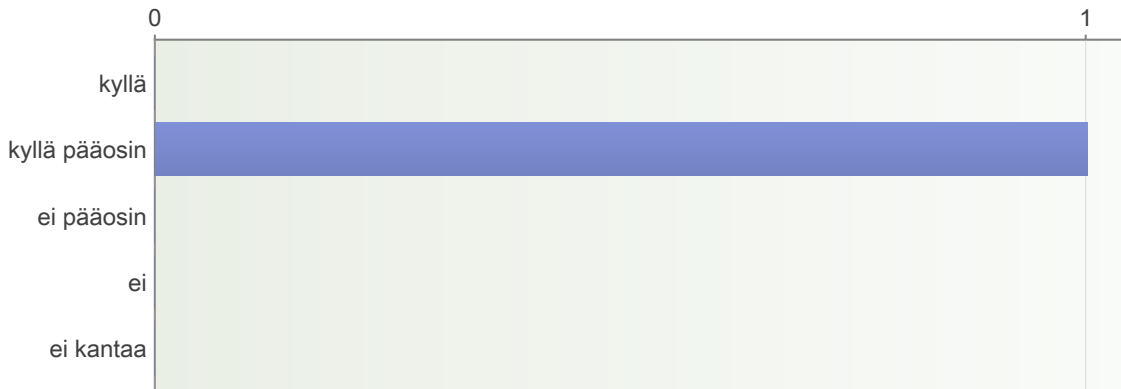
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Säännökset tarpeellisia, mutta tulevat lisäämään kustannuksia maakunnille.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

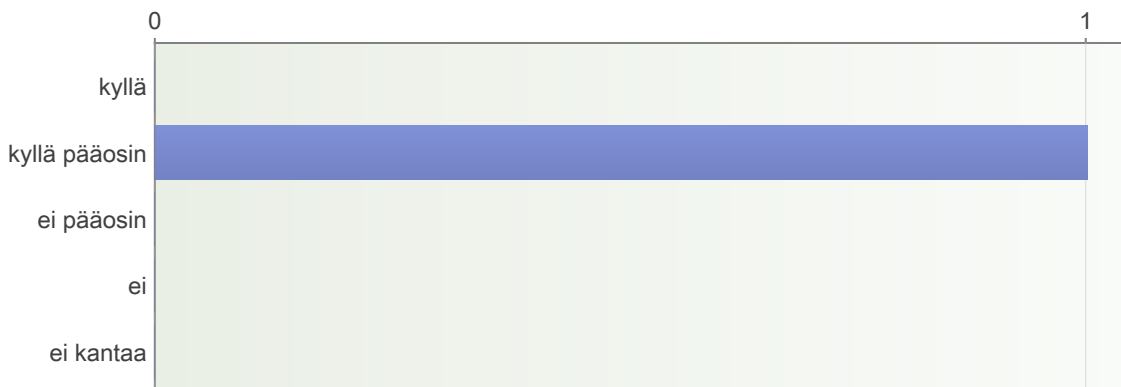
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalle ja suoran valinnan tuottajalle annettava mahdollisuus puuttua henkilökohtaisen budjetin ja maksusetelipalveluntuottajan toimintaan suoraan, jos havaitaan ongelmia.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

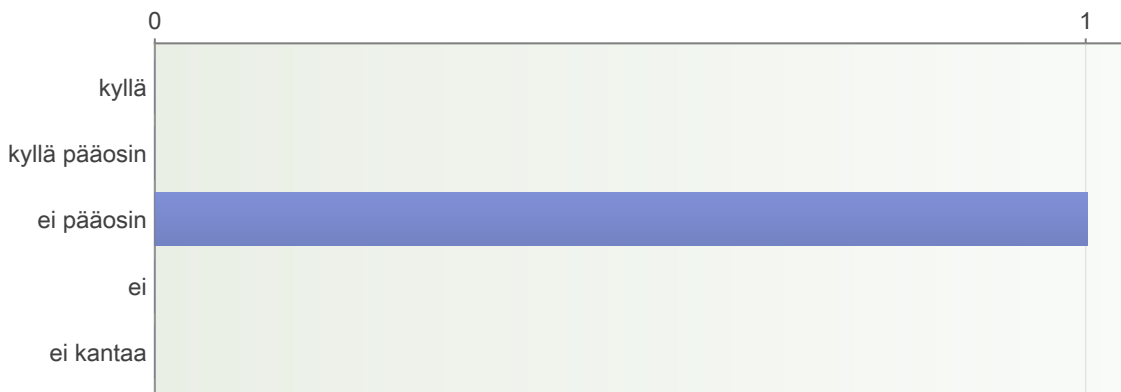
Vastaajien määrä: 1

- Suurin osa velvoitteista tarkoituksenmukaisia, mutta pienten tuottajien kannalta jotkut velvoitteet, mm. tietojärjestelmiin ja raportointiin liittyvät, voivat estää pienten tuottajien markkinoille tulon.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

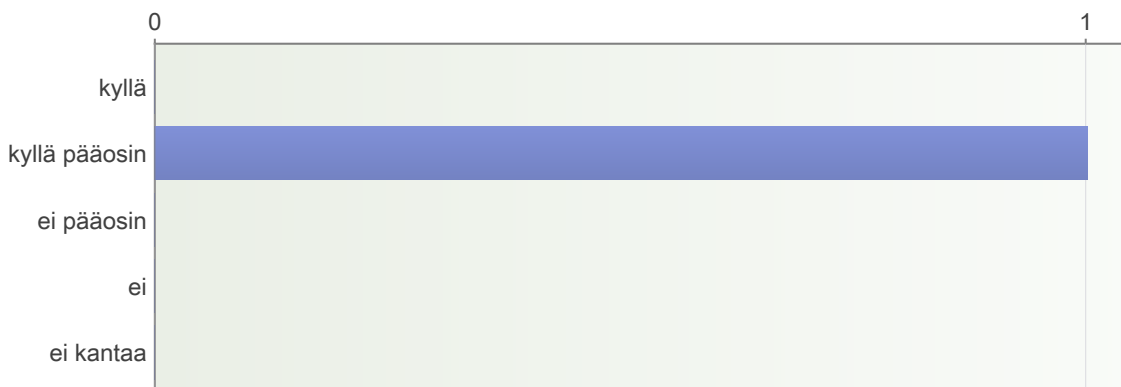
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli tarvekertoimet eivät toimi, vaarana on, että tuottaja ohjaa paljon kustannuksia ja työtä aiheuttavat asiakkaat muualle. Tämä voi johtaa myös valikoivaan asiakashankintaan. Maakuntien harkintavalta kapitaatorahoituksen tason määrittelyssä suuremmaksi.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

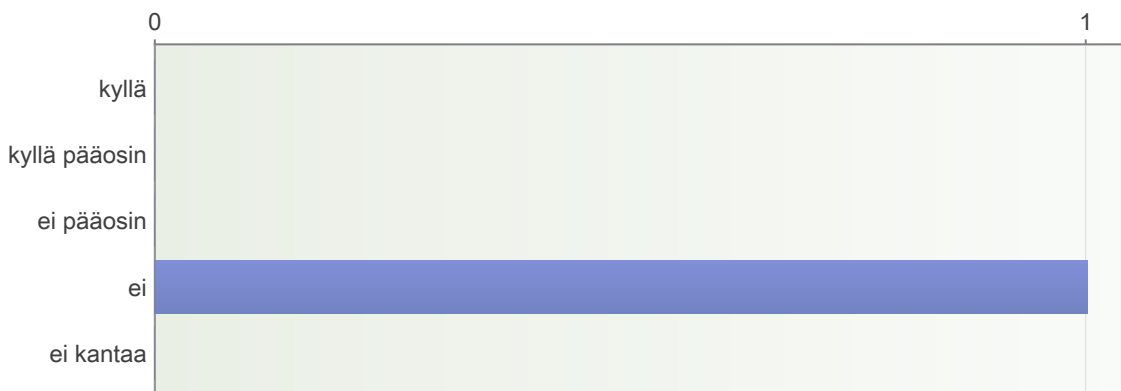
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tällä tavoin voidaan lisätä alueellista yhdenvertaisuutta ja kaventaa hyvinvointi- ja terveysteroja.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

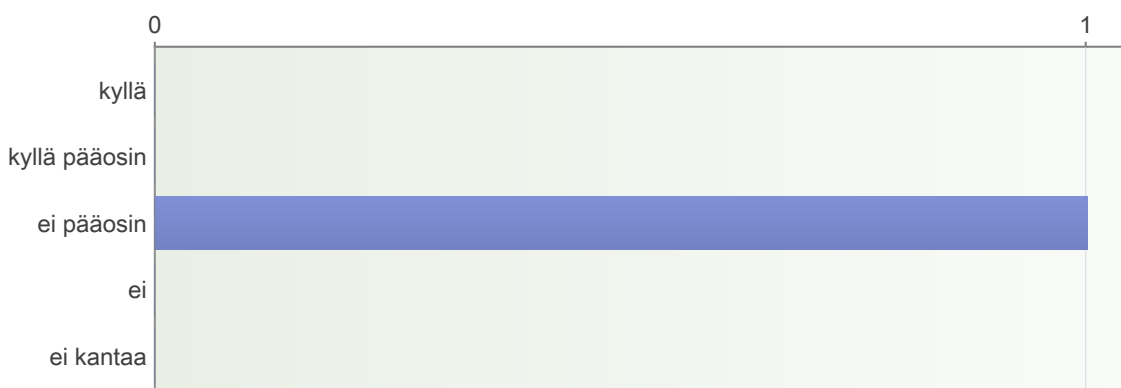
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauslainsäädännössä on sellaisia puutteita ja epäselvyyksiä, että esitetty aikataulu ei ole mahdollinen turvaamaan palvelujen jatkuvuutta 1.1.2019. Valinnanvapauslainsäädännön voimaan tuloa tulee lykätä myöhemmäksi, siten että ensinmäiset osat, suoran valinnan palveluissa, tulisivat voimaan vasta 1.1.2021.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

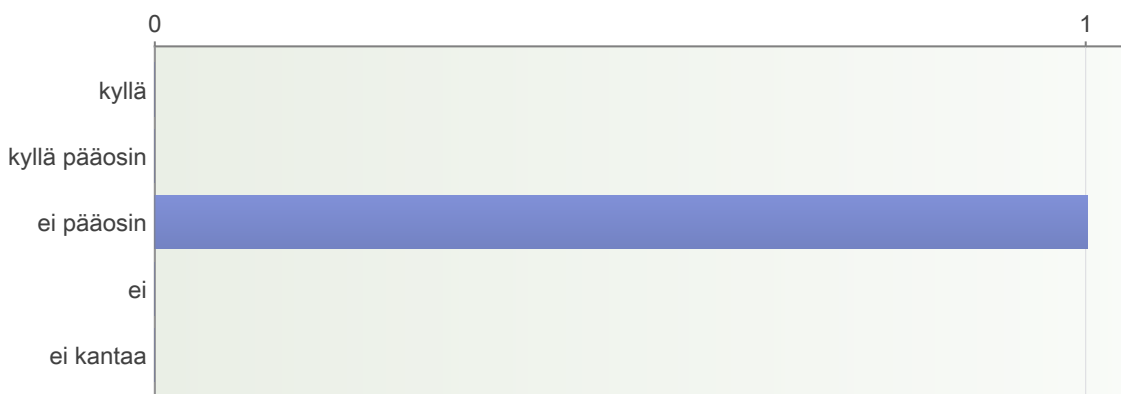
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitys ei anna maakunnille riittävästi itsenäistä päätösvaltaa. Tämä koskee niin järjestämisvastuuta kuin sen toteuttamista.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

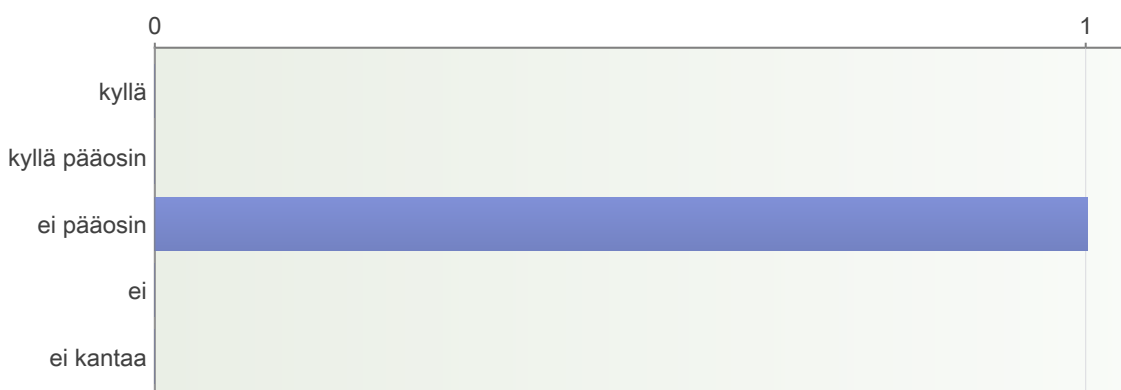
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesitys lisää huomattavasti markkinoiden osuutta palvelujen tuotannossa. Vaarana on, että markkinat syntyvät vain suuriin kaupunkikeskuksiin, ei haja-asutusalueille.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jo tällä hetkellä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut keskittyvät entistä enemmän suurille toimijoille. Kun markkinat kasvavat, tämä trendi tulee vahvistumaan.

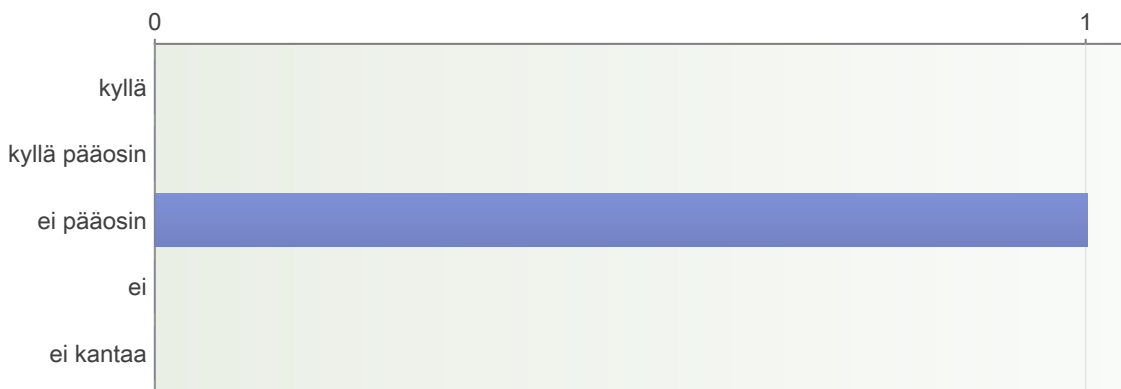
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus voi toteutua joidenkin ihmisten kohdalla hyvin, mutta se voi johtaa myös kustannusten kasvuun, joka ei välttämättä näy parempana hoitona.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

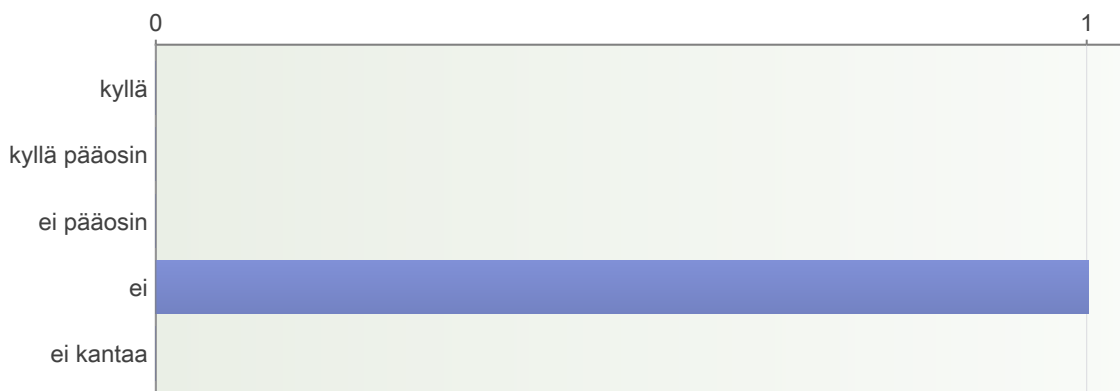
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelujen saatavuus paranee ainakin kasvukeskuksissa, koska yksityiset palveluntuottajat pystyvät nyt kilpailemaan hinnoilla julkisen kanssa. Tämä johtaa entistä enemmän palvelujen keskittymiseen, joka heikentää syrjäseutujen palveluja.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vaikutuksissa yliarvioidaan myönteiset vaikutukset ja aliarvioidaan negatiiviset vaikutukset. Valmistelun keskeneräisyys vaikeuttaa vaikutusten tarkkaa arviointia.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Pieneen syrjäiseen maalaiskuntaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksella on iso merkitys. Valinnanvapauslainsäädäntö esitettyssä muodossa suosii selkeästi suuria kaupunkeja ja keskuksia ja voi pienessä kunnassa pahimmassa tapauksessa näkyä palvelujen katoamisena, joka vaikeuttaa kohtuuttomasti kunnan kehittämistyötä.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauslainsäädäntö vaatii perusteellisen valmistelun, realistisen vaikutusarvioinnin ja riittävän laajan kokeilun onnistuakseen.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Vastaajien määrä: 1

- Ei vastauksia.